

F. t. l. om bygningsfredning.

§ 16. Under ministeren for kulturelle anliggender oprettes en „Statens bygningsfredningsfond“. Fondens midler tilvejebringes gennem årlige statstilskud, første gang i finansåret 1966-67, på 400.000 kr., der står til fondens rådighed, således at besparede beløb overføres til følgende finansår.

Stk. 2. Fonden har til opgave at løse særlige frednings- og bevaringsopgaver, hvortil udgifterne ikke kan afholdes af de midler, der stilles til Det særlige bygningssyns rådighed på de årlige finanslove. Fonden kan i forbindelse hermed forvalte faste ejendomme og begrænsede rettigheder i sådanne samt kontante beløb, som den måtte erhverve ved gave eller på anden måde.

Stk. 3. Forslag til revision af det i stk. 1 nævnte årlige beløb forelægges folketinget, senest i folketingsåret 1969-70.

§ 17. Fonden administreres af en af ministeren for kulturelle anliggender beskikket bestyrelse, bestående af samtlige medlemmer af Det særlige bygningssyn samt 1 repræsentant for finansministeriet, 1 repræsentant for boligministeriet og 1 repræsentant for Statens ligningsdirektorat. Formanden for Det særlige bygningssyn er tillige formand for Statens bygningsfredningsfond.

Stk. 2. Beretning om fondens virksomhed samt årsregnskabet sendes hvert år til folketinget.

§ 18. Med bøde straffes den, der

- a. påbegynder et bygningsarbejde eller en nedrivning eller opsætter skilte uden at indhente tilladelse hertil eller give meddelelse herom som foreskrevet i loven, jfr. §§ 6 og 10,
- b. undlader at efterkomme et påbud i medfør af §§ 7 og 8,
- c. undlader at give bygningssynet meddelelse om skader som foreskrevet i § 9,
- d. overtræder vilkårene i en tinglyst bevaringsservitut, jfr. §§ 10 og 12.

Stk. 2. Er overtrædelsen begået af et aktieselskab, andelsselskab eller lignende, kan der pålægges virksomheden som sådan bødeansvar.

§ 19. Ministeren fastsætter de nærmere forskrifter for Det særlige bygningssyns og Statens bygningsfredningsfonds virksomhed.

§ 20. Loven træder i kraft den 1. juli 1966.

Stk. 2. Lov nr. 137 af 12. marts 1918 om bygningsfredning ophæves.

Stk. 3. For de i henhold til nævnte lov gennemførte fredninger gælder reglerne i nærværende lov.

§ 21. Denne lov gælder ikke for Færøerne.

Stk. 2. Loven kan ved kgl. anordning sættes i kraft i Grønland med de afvigelser, som landsdelens særlige forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Efter indstilling af det folketingsudvalg, der i rigsdagssamlingen 1915-16 nedsattes til behandling af det da foreliggende forslag til lov om naturfredning, fremsattes i rigsdagssamlingen 1916-17 af undervisningsministeren et særligt lovforslag om bygningsfredning, hvis indhold i alt væsentligt var identisk med folketingsudvalgets indstilling. Forslaget vedtoges uden særlige ændringer i den følgende rigsdagssamling i marts 1918 af en enig rigsdag og stadfæstedes som lov om bygningsfredning nr. 137 af 12. marts 1918.

I de forløbne 48 år har loven med en for statskassen beskeden udgift muligjort bestræbelserne for at beskytte og bevare enkelte bygninger, der betragtes som værdifulde bestanddele af vor na-

tionale kulturarv. Det ved lovens vedtagelse oprettede særlige bygningssyn har ved en smidig forvaltning af lovens bestemmelser og ved en udbredt og værdifuld vejledende virksomhed i høj grad bidraget til opretholdelsen af vore mere værdifulde bygninger. En afgørende årsag hertil er uden tvivl også, at der i årenes løb er skabt en betydelig almen respekt for selve bygningsfredningsbegrebet.

Når dansk bygningsfredning uanset dette i dag står i en krise, hænger det først og fremmest sammen med den forrykkelse af grundlaget for fredningerne, som den tekniske og økonomiske udvikling har medført.

Selv om den faste årlige bevilling, der i 1920 androg 20.000 kr. til erstatninger og tilskud til re-